

Čís. 6766.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Jde o příhodu v dopravě, byl-li způsoben úraz drátem visícím na silnici za opravy semaforu.

(Rozh. ze dne 2. února 1927, Rv I 1709/26.)

Při opravě semaforu na viaduktu provázil se drát z normální polohy tak hluboce k silnici pod viaduktem, že oň zachytil žalobce, jedoucí po silnici na kole, spadl s kola a poranil se. Žalobní nárok na náhradu škody byl uznán o b ě m a n i ž š í m i s o u d y důvodem po právu, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto d ů v o d ů: S hlediska nesprávného posouzení věci napadá strana žalovaná právní názor prvního soudu, že tu jde o příhodu v dopravě; než neprávem. Příhodou v dopravě jest každá odchylka od normálního provozu. K normálnímu provozu náleží však, by veškeré složky provozu bezvadně fungovaly a veškerá zařízení, provozu sloužící, byla ve stavu takovém, že jimi není ohroženo obecnstvo ať již cestující, nebo poblíže dráhy se pohybující. Není-li takové zařízení v normálním stavu, nýbrž ve stavu takovém, že ohrožuje tělesnou bezpečnost obecnstva, jest tu odchylka od normálního provozu. V souzeném případě jest nesporně zjištěno, že v osudném okamžiku drát, vedoucí ze stanice Česká Třebová k semaforu ve směru ku Praze, jenž tam, kde jest podjezd, připevněn býti má ku zevnímu zdivu viaduktu, následkem odpoutání z příčiny přeložení vedení z levé na pravou stranu viaduktu provázil se z normální polohy tak hluboce k silnici pod viaduktem probíhající, že žalobce vjížděje na kole právě pod podjezd dráhy, najel na zavěšený drát semaforového vedení, který ho pod krk zachytil a s kola strhl. Že semafor, jakož i vedení k němu jest zařízením provozu železnice sloužícím, o tom pochybnosti býti nemůže, neboť semaforem dává se návěští vlakům do stanice vjíždějícím. Visely-li pak dráty vedení semaforu, místo by připevněny byly ke zdivu viaduktu, s tohoto dolů, tak že pasanti projíždějící právě podjezdem mohli jím býti zasaženi, tu bylo vedení semaforu v takovém stavu, že jím byla ohrožena bezpečnost těla těchto pasantů. Z toho plyne, že šlo o odchylku od normálního provozu dráhy, a jelikož, jak nesporně, zjištěný úraz žalobcův jest v příčinné spojitosti s touto odchylkou od normálního provozu železnice, dospěl první soud ku správnému úsudku, že jde o příhodu v dopravě ve smyslu §u 1 shora cit. zákona. Dle téhož zákonného ustanovení platí právní domněnka, že příhodu v dopravě zavinila dráha neb osoby, jichž dráha k provozu používá, a dle §u 2 téhož zákona sprostěna jest dráha závazku ku náhradě škody z příhody, pokud prokáže, že příhoda přivoděna byla buď neodvratitelnou náhodou, nebo neodvratitelným jednáním osoby, za jejíž zavinění dráha neručí, nebo zaviněním poškozeného. Poslední alternativy tu, jak první soud správně usoudil, není, neboť místním ohledáním jest zjištěno, že drát s viaduktu dolů visící pro šedivost zdi viaduktu stěží jest pro pasanta viditelným, a jelikož dále zjištěno, že žalobce před sebou viděl viaduktem bezzávadně projeti tovární povoz, patrně, poněvadž v tu chvíli drát je-

ště vůbec nebo ještě tak hluboko dolů nevisel, tu zajisté souhlasiti nutno s úsudkem prvního soudu, že nelze přičítati žalobci neopatrnost, když bezstarostně za povozem podjezdem na kole projížděl a drát před ním dolů visící přehlédl. Smekl-li se drát vedení semaforu, poněvadž, jak zjištěno, sloupek, na němž drát byl připevněn patrně následkem zrezavění se ulomil, nelze přidati se k názoru odvolatelky, že příhoda přivoděna byla neodvratitelnou náhodou, vyšší mocí; neboť, byl-li sloupek, který jako součást vedení semaforu pokládati sluší rovněž za zařízení sloužící provozu, tak chatrný, že se tíhou odmontovaného drátu přelomil, zodpovídá za to dráha jako za vadnost každého jiného zařízení provozu sloužícího. Nebylo proto také třeba zjišťovati, zda sloupek snad neměl nějakou skrytou vadu, neboť ani tento předpoklad by na zodpovědnosti dráhy ničeho neměnil. První soud však dospívá ku správnému úsudku, že dělníci, kteří tehdy s přeložením vedení semaforu z levé na pravou stranu viaduktu byli zaměstnáni, nepočínali si se žádoucí obratností a opatrností, opomenuvše, když drát z dosavadního vedení odmontovali a důsledkem toho se smeknutím se uvolněného drátu počítati musili, nevarovali a nezajistili v čas obecenstvo po silnici k podjezdu se blížící před nebezpečím hrozícím jim drátem visícím dolů, nýbrž poslali D-a tak pozdě dolů na silnici k řečenému účeli, že tam teprve dorazil, když drát k silnici již spadl a žalobce zasáhl. Nutno tudíž zavinění na úrazu žalobce přičítati i dělníkům a poněvadž dráha jich, ať již jinak zaměstnáni jsou v železniční dílně, právě v tomto případě použila při provozu, pověřivši je s prací na trati a na zařízení provozu sloužícím (semaforu), odpovídá dráha i za jejich zavinění jsoucí s příhodou v dopravě v příčinné souvislosti. Zavinění třetích osob, za jichž zavinění dráha neručí, strana žalovaná ani netvrdila, neprokázala tedy žádného z důvodů Šu 2 cit. zák., jež by ji ručení za příhodu a její následky sprostňovaly, přichází tudíž k platnosti domněnka Šu 1, dle níž dráha ručí za škodu z příhody.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacího důvodu Šu 503 čís. 4 c. ř. s., leč neprávem. Soud odvolací v napadeném rozsudku uvedl a odůvodnil, že v souzeném případě jde o příhodu v dopravě ve smyslu Šu 1 zák. ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. Soud dovolací shledává tento názor soudu odvolacího správným a poukazuje proto dovolatele především na důvody napadeného rozsudku, které vývody dovolání nebyly ani vyvráceny ani seslabeny. Názor dovolatelův, že příhodou v dopravě ve smyslu onoho zákonného ustanovení iest příhoda ve vozbě (Betrieb) a že proto, když v projednávaném případě o nepravdivost ve vozbě nejde, o příhodě v dopravě ve smyslu Šu 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. nemůže býti řeči, není správným, neboť z onoho zákonného předpisu jest patrné, že zákon na myslí má příhodu v dopravě (Verkehr), pod kterýžto pojem spadá každá nepravdivost, nejen v dopravě samé, nýbrž i v zařízeních sloužících dopravě. Nemůže býti pochybnosti o tom, že semafor a jeho drá-

tové vedení jako přístroj, jímž dává se návěští vlakům do stanice jedoucím, jest zařízením s dopravou souvisejícím a k jejímu bezpečnému provozu jest nezbytným. Jest proto správným názor soudu odvolacího, že každá nepravidelnost při tomto dopravě sloužícím zařízení jest příhodou v dopravě zavazující dráhu ve smyslu §u 1 zákona k náhradě škody, pokud nedokáže některý z vyvíňovacích důvodů uvedených v §u 2 téhož zákona. Nelze proto přisvědčiti názoru dovolatelovu, že není příhodou v dopravě, když v projednávaném případě při úpravě semaforu spadl drát vedení tohoto semaforu s viaduktu na silnici a tím žalobce k úrazu přišel, poněvadž prý tato skutečnost s provozem železnice, jako dopravním prostředkem parou poháněným nemá co činiti, když, jak svrchu uvedeno, bezpečná doprava na dráze toho vyžaduje, by zařízení semaforové, které tvoří součást zařízení pro bezpečnost dopravy nutných, bylo bezvadným a úraz žalobcův právě součástí tohoto zařízení byl způsoben. Okolnost, že v době úpravy semaforu, t. j. v době překládání jeho vedení se strany levé na stranu pravou provoz byl k žádosti zřízenců opravu tu provádějících zastaven, nebyla nižšími soudy výslovně zjištěna, ač za průvodního řízení v prvé stolici vyšla na jevo. Nebylo toho také potřebí, poněvadž zjištění této skutečnosti pro právní posouzení věci jest bez významu, ježto skutečnost ta sama o sobě v souzeném případě nemůže vyloučiti příhodu v dopravě zavazující žalovaného k náhradě škody, nýbrž naopak poukazovala by na to, že zařízení semaforové je pro dopravu tak důležité, že když se na něm provádějí opravy nebo jeho překládání v zájmu bezpečnosti dopravy doprava musí býti zastavena, že zařízení semaforové jest součástí dopravy samé. Není proto správným mínění dovolatelovo, že když provoz v době úrazu žalobcova byl zastaven, vůbec o příhodě v dopravě nemůže býti řeči. Nerozhodno jest rovněž, že místo, kde úraz žalobcův se stal, není místem, kde se dopravní služba vykonává, ježto stačí, že úraz se žalobci stal v místech, kde jest drátěné vedení semaforu, který slouží k dopravě.

Čís. 6767.

Úraz výbuchem mosazného zapalovače určeného k tavení. Ten, komu byl kov dodán k tavení, nebyl povinen přesvědčiti se, zda neobsahuje výbušné součástky. Dodatel zapalovače nebyl bezvýhradně povinen zapalovače prohlédnouti (dátí prohlédnouti), než je dal do dalšího prodeje, objednal-li od cizozemské firmy zapalovače v obchodě obvyklé, leč že by zapalovače bylo obecně pokládati za zboží nebezpečné pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost těch, kdož s ním přijdou do styku. V tomto směru dlužno slyšeti znalce.

(Rozh. ze dne 2. února 1927, Rv I 1769/26.)

Karel Č. byl majitelem menší slévárny kovů, v níž byl zaměstnán jako kovolitec jeho syn Václav Č. Karel Č. odebíral potřebný materiál, hlavně mosaz, od firmy J., jejímž majitelem byl žalovaný Václav J. Když Václav Č. odnášel z dílny do vedlejšího skladiště mosazné zapa-